

2. Opuszczenie rodzajnika wskazuje na naturę danej rzeczy. Jeśli zatem przy rzeczownikach abstrakcyjnych (które z natury wyrażają jakość, naturę) rodzajnik występuje, należy uwzględnić ów rodzajnik określający bliżej naturę rzeczy. Np. Ef 2,8: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ἑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον i Ef 2,5: καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ, χάριτί ἐστε σεσωσμένοι w jednym i drugim miejscu występuje χάρις. W pierwszym wypadku z rodzajnikiem, w drugim bez. W pierwszym wypadku idzie o konkretną łaskę objawioną w Jezusie Chrystusie, w drugim – ogólnie (z łaski, za darmo). Podobnie niemała różnica występuje pomiędzy νόμος z rodzajnikiem a bez rodzajnika.

Jak duże znaczenie dla egzegezy ma użycie lub opuszczenie rodzajnika zobaczyć można w Pawłowym posługiwaniu się rzeczownikiem νόμος. Iakkolwiek poszczególne przypadki należy zbadać indywidualnie, to jednak ogólnie można powiedzieć: ὁ νόμος = prawo Mojżeszowe, natomiast νόμος = prawo jako takie.

3. O ile w wypadku rzeczowników abstrakcyjnych należy zauważyć obecność rodzajnika, o tyle przy rzeczownikach konkretnych nie powinien ująć uwagi brak rodzajnika. Np. Hbr 12,7: εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ἡμῖν προσφέρεται ὁ θεός· τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. Tutaj jakby przysłowie, dlatego bez rodzajnika. Nie idzie bowiem o konkretnego syna lub ojca.

4. W trzech przypadkach nieobecność przy rzeczowniku konkretnym, jednostkowym jest usprawiedliwiona: 1) przy imionach własnych, 2) przy rzeczownikach oznaczanych następującym genetivem (wtedy i genetivus w wyniku asymilacji niekiedy nie ma rodzajnika: np. Rz 8,9: ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστέ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ) oraz 3) w wypadku wyrażań przymkowych (ἐν οἴκῳ, ἐπὶ γῆς, itp.).

Powtórzenie rodzajnika rozdziela dwa rzeczowniki. Kiedy dwa rzeczowniki mają jeden wspólny rodzajnik, oznacza to, że rozumiemy je łącznie, np. 1 Tes 1,7: ὥστε γενέσθαι ἡμᾶς τύπον πάνσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ

καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ 8: ἀφ' ἡμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ἡμῶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελέγηθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι.

Może to mieć duże znaczenie w egzegezie. Np. jeden rodzajnik w złozeniu: ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ wydaje się wskazywać na bóstwo Chrystusa.

Użycie przymiotnika w znaczeniu przydawki lub orzecznika rozpoznaje się na podstawie położenia przymiotnika. Znajduje się on pomiędzy rzeczownikiem a rodzajnikiem (ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος) albo po rzeczowniku wraz z powtórzonym rodzajnikiem (ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαθός). Jest to tzw. szyk przydawkowy. Kiedy zaś umiejscowiony jest poza złozeniem rzeczownika z rodzajnikiem, mamy wówczas do czynienia z szykiem orzecznikowym, np. J 5,36: ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μετῴω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν (= mam świadectwo, które jest większe).

Przymiotnik bez rodzajnika tj. przymiotnik występujący w szyku orzecznikowym jest równoważny zdaniu względnemu. W oparciu o to spostrzeżenie należałoby prawdopodobnie rozwiązać trudność w Hbr 9,1: Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιοσύνη λατρείας τὸ τε ἔργον κοσμικόν, gdzie mowa o tym, że Stary Testament miał sanktuarium κοσμικόν (sanktuarium, które było tylko ziemskie w porównaniu z sanktuarium NT, które jest niebieskie – por. 8,5 i nie ręką ludzką uczynione – por. 9,11).

Właściwością języka hellenistycznego jest częste użycie rzeczownika bez rodzajnika wraz z następującym przymiotnikiem z rodzajnikiem. W ten sposób rzeczownik ujmuje się początkowo jako wyrażający naturę, a następnie konkretyzuje się przy pomocy przymiotnika, np. Dz 7,35: Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν, τοῦτον ὁ θεός καὶ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάλτω (za pośrednictwem anioła, tego mianowicie, który ukazał się w krzaku). Por. także: J 14,27; Łk 15,22.